

Metodologia de determinare a nivelului taxelor pentru servicii cu semnificație juridică în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezenta metodologie este elaborată în corespundere cu actele normative în vigoare și are ca scop stabilirea unor principii unice de calculare și includere a costurilor efective în taxele pentru serviciile cu semnificație juridică în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale (în continuare – taxe).

2. Metodologia stabilește:

- componența consumului de timp și a costurilor indirecte (materiale, servicii, etc.) ce se includ în calcularea taxelor;
- modul de calculare și aplicare a taxelor.

3. În sensul prezentei Metodologii se folosesc următoarele noțiuni:

a) **Consumuri directe** – consumuri identificate nemijlocit pe un anumit serviciu sau acțiune;

b) **Consumuri indirecte** – consumuri care nu pot fi identificate direct pe un serviciu sau acțiune în mod separat;

c) **Consumuri de materiale** – valoarea materialelor utilizate în procesul activității de bază;

d) **Consumuri indirecte de prestări servicii** – consumuri aferente deservirii și gestionării subdiviziunilor de profil care nu pot fi incluse în mod direct în costul serviciilor;

e) **Cheltuieli** - toate cheltuielile și pierderile perioadei, care se scad din venit la calcularea profitului (pierderii) perioadei de gestiune;

f) **Cheltuielile activității operaționale** - cheltuielile aferente desfășurării activității de bază a întreprinderii;

g) **Costul vânzărilor** – o parte din consumuri, care se trec la serviciile prestate;

h) **Cheltuielile perioadei de gestiune** - cheltuieli pentru acordarea serviciilor, administrative, de deservire, de organizare a activității.

4. La stabilirea taxelor se va ține cont de oportunitatea optimizării sistemului de protecție a proprietății intelectuale, necesitatea încurajării activității inovaționale și a pieței OPI, de politica statului în domeniul dat și de situația economică din țară.

5. Prezenta Metodologie va fi aplicată de către Agenție la elaborarea propunerilor privind aprobarea și modificarea taxelor pentru serviciile cu semnificație juridică în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale.

II. DETERMINAREA TAXELOR

6. Taxele se calculează prin multiplicarea numărului de ore necesare efectuării lucrărilor de examinare, înregistrare, etc. la costul convențional al unei ore de lucru la momentul adoptării acestora.

7. Ținând cont de specificul activității Agenției, cuantumul taxelor se stabilește conform formulei:

$$T_o = T \frac{Ch}{N_z * N_o * N_p} R_r$$

unde:

T – timpul (numărul de ore) utilizat pentru serviciile acordate;

Ch – cheltuielile activității operaționale în anul de gestiune;

N_z – numărul de zile lucrătoare în anul de gestiune;

N_o – numărul de ore lucrătoare într-o zi de lucru;

N_p – numărul mediu scriptic anual de salariați;

R_r – rata rentabilității.

8. Cheltuielile activității operaționale (Ch) includ costul vânzărilor și cheltuielile perioadei de gestiune. Metoda de repartizare a cheltuielilor este stabilită în conformitate cu Standardul Național de Contabilitate 3 "Componența consumurilor și cheltuielilor întreprinderii", aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 174 din 25.12.1997. Formula de calcul pentru cheltuielile activității operaționale va fi:

$$Ch = C_v + Ch_{per.gest}$$

unde:

C_v – costul vânzărilor;

$Ch_{per.gest}$ – cheltuielile perioadei de gestiune.

9. Costul vânzărilor (C_v) include consumurile utilizate în activitatea de bază și va fi calculat conform formulei:

$$C_v = C_{mater} + C_{retr.muncii} + C_{indirecte}$$

unde:

C_{mater} – consumurile de materiale, consumabile, OMVSD ș. a.;

$C_{retr.muncii}$ – consumurile privind retribuirea muncii și contribuțiile de asigurări sociale de stat și medicale obligatorii;

$C_{indirecte}$ – consumurile indirecte de prestări servicii.

10. Cheltuielile perioadei de gestiune ($Ch_{per.gest}$) se vor calcula conform formulei:

$$Ch_{perioadă} = Ch_{com.} + Ch_{adm.} + Ch_{alte}$$

unde:

$Ch_{com.}$ – cheltuielile comerciale;

$Ch_{adm.}$ – cheltuielile generale și administrative;

Ch_{alte} – alte cheltuieli operaționale.

III. TIMPUL UTILIZAT

11. Timpul utilizat pentru acordarea serviciilor este calculat reieșind din activitatea practică a specialiștilor Agenției și datele obținute în urma cronometrării lucrărilor efectuate (*Anexă*).

12. Timpul utilizat este o noțiune generalizatoare fiind compus din timpul mediu utilizat de mai mulți angajați antrenați la executarea lucrărilor necesare pentru prestarea unui serviciu, cum ar fi: examinatori, redactori, machetatori, dactilografi, informaticieni, juriști, etc.

13. Timpul calculat pentru un serviciu va însuma numărul de ore consumate de toți angajații care participă direct sau indirect la prestarea serviciului respectiv.

IV. CONSUMURI DE MATERIALE

14. **Consumurile de materiale** utilizate în activitatea de bază (de profil) a Agenției cuprind consumurile legate de:

- hârtie;
- consumabile;
- mărfuri de gospodărie și cancelarie;
- obiecte de mică valoare și scurtă durată (OMVSD);
- piese de schimb etc..

V. CONSUMURILE INDIRECTE

15. **Consumurile indirecte**, care nu pot fi identificate nemijlocit în procesul de prestare a serviciilor, cuprind consumurile legate de:

- cheltuieli de întreținere, uzură și reparație a mijloacelor fixe utilizate în activitatea de profil a Agenției;
- valoarea amortizării activelor nemateriale și uzura OMVSD utilizate în activitatea de profil a Agenției;
- valoarea materialelor utilizate în activitatea de profil pentru asigurarea activității funcționale a Agenției sau consumate pentru alte necesități de serviciu, care nu pot fi raportate direct;
- cheltuielile de deplasare a salariaților încadrați nemijlocit în activitatea de profil;
- alte cheltuieli în conformitate cu legislația în vigoare.

16. Nu se include la calcularea taxelor valoarea uzurii mijloacelor fixe conservate, date în locațiune și altor mijloace fixe care nu sunt destinate serviciilor prestate.

17. Toate cheltuielile incluse în consumuri indirecte sunt determinate conform consumurilor și cheltuielilor efectiv suportate, reflectate în contabilitate și în rapoartele privind consumurile și cheltuielile Agenției.

VI. CHELTUIELILE PERIOADEI DE GESTIUNE

18. În componența cheltuielilor perioadei de gestiune se includ:

- a) cheltuielile comerciale;
- b) cheltuielile generale și administrative;
- c) alte cheltuieli operaționale.

19. **Cheltuielile comerciale** sunt considerate cheltuielile de prestare a serviciilor și pornind de la particularitățile și specificul activității Agenției, acestea cuprind:

- serviciile de marketing aferente încheierii sau rezilierii contractelor (acordurilor);
- cheltuielile ce țin de promovare, participarea la expoziții, târguri;
- alte cheltuieli ale serviciului de marketing;
- cheltuieli privind datoriile dubioase;
- contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală;
- plata pentru locațiune (chirie), arendă, leasing (redevență);
- alte cheltuieli în conformitate cu legislația în vigoare.

20. **Cheltuielile generale și administrative** cuprind:

- cheltuielile pentru retribuirea muncii personalului de conducere a Agenției, personalului auxiliar și ale personalului de conducere din subdiviziunile de profil, inclusiv toate tipurile de premii și adaosuri prevăzute de legislația în vigoare;
- contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente acestei categorii de angajați;
- plățile suplimentare, indemnizațiile, sporurile salariale, compensațiile, ajutoarele materiale acordate acestei categorii de angajați;
- cheltuielile pentru întreținerea, uzura și reparația mijloacelor fixe cu destinație administrativă, de gospodărire;
- consumurile de energie și servicii comunale (electrică, termică, apă);
- valoarea amortizării activelor nemateriale cu destinație generală ale Agenției, uzura OMVSD cu destinație administrativă, de gospodărire;
- cheltuielile pentru întreținerea și deservirea mijloacelor tehnice de comandă, semnalizare, comunicații telefonice și de calcul, care nu se raportează la mijloacele din activitatea de profil;
- cheltuielile poștale și telegrafice, aferente faxurilor, instalațiilor de dispecerat, radio și altor tipuri de echipamente utilizate pentru administrare;
- cheltuielile tipografice, pentru procurarea rechizitelor de birou, formularelor de evidență, de dări de seamă etc.;
- cheltuielile pentru paza obiectelor administrativ-gospodărești și asigurarea securității antiincendiare;
- cheltuielile pentru întreținerea transportului auto de serviciu;
- cheltuielile privind deplasările personalului de conducere a Agenției, personalului auxiliar și ale personalului din subdiviziunile de profil;
- cheltuielile pentru asigurarea salariaților și a bunurilor cu destinație generală și administrativă, prevăzute de actele normative în vigoare;
- cheltuielile aferente angajării forței de muncă, achitării serviciilor bancare, serviciilor de consultanță, juridice, informaționale, publicitare și de audit;

- impozitele și taxele prevăzute de lege; impozitele și taxele incluse în cheltuieli (impozitul funciar, impozitul pe bunurile imobiliare, impozitul rutier și alte impozite);

- alte cheltuieli în conformitate cu legislația în vigoare.

21. La cheltuielile generale și administrative nu pot fi raportate cheltuielile privind dobânzile pentru credite și împrumuturi.

22. Cheltuielile care nu pot fi raportate nici la cheltuielile comerciale, nici la cele generale și administrative sunt incluse în **alte cheltuieli operaționale** și anume cheltuielile privind:

- plata dobânzilor aferente creditelor bancare și împrumuturilor primite pe termen scurt și pe termen lung, cu excepția cazurilor de capitalizare a acestora, prevăzute în S.N.C.23 "Cheltuielile privind împrumuturile";

- plata dobânzilor privind alte operații;

- plata dobânzilor privind împrumuturile expirate și sancțiunile creditare;

- amenzile, penalitățile, despăgubirile;

- lipsurile și pierderile de la deteriorarea valorilor;

- alte cheltuieli operaționale.

VII. Alți factori ce pot influența cuantumul taxelor

23. La elaborarea propunerilor privind cuantumul taxelor se va ține cont de oportunitatea încurajării activității științifice și inovaționale, stimularea creării și funcționării IMM, inadmisibilitatea monopolizării pieței interne prin intermediul utilizării neadecvate a OPI.

24. Pentru unele categorii de titulari (persoane fizice, instituții științifice, asociațiilor obștești, IMM), Agenția v-a elabora și propune spre aprobare facilități la achitarea taxelor.

VIII. MECANISMUL DE REGLEMENTARE ȘI APLICARE A TAXELOR

25. Taxele pentru servicii cu semnificație juridică în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale calculate conform prezentei Metodologii se aprobă de Guvernul Republicii Moldova, conform prevederilor legislației în vigoare privind protecția OPI.

Actualizarea taxelor se va iniția doar în cazul în care, sub influența unor factori obiectivi (schimbări în legislația PI, modificarea salariului tarifar, a tarifelor la energie, prețurilor la combustibil, materiale, etc.), valoarea sumară a parametrilor de ajustare se va modifica cu peste 5% față de nivelul determinat la data precedentei ajustări. În acest caz, Agenția efectuează o analiză a devierilor dintre datele aplicate la calcularea taxelor și cele efectiv înregistrate și o aplică în cadrul argumentării unor modificări.